

Funksjonskrav og CEN- standarder i vegsektoren

Felix, 10. november 2005

”Valgfrihet innenfor CEN”

Ragnar Bragstad, ATI

Formål CEN-standarder for byggevarer

Asfaltmasse som tilfredsstillter kravene i CEN-standardene oppfyller de 6 essensielle kravene i EUs byggevaredirektiv:

- 1. Mekanisk motstandsevne og stabilitet**
- 2. Brannsikring**
- 3. Hygiene, helse og miljø**
- 4. Sikkerhet ved bruk**
- 5. Støyvern**
- 6. Energisparing og varmeisolering**

og skal fritt kunne tilbys på markedet uten handelshindringer.

Presiseringer

- Kan allikevel hende at asfalten ikke oppfyller andre EU-direktiver eller nasjonale lover og reguleringer.
- Standardene angir testmetoder som skal benyttes og kravområder, men sier ikke noe om f.eks. i hvilken ÅDT-klasse et krav skal benyttes.
- At asfalten tilfredsstiller dokumentasjonskravet ved CE-merking betyr ikke at kjøper må godta den til ethvert formål

Europeisk standardisering av byggevarer relevant for asfaltdekker

- CEN/TC 19 (nå 336) Bituminøse bindemidler
 - WG1 Bitumen, umodifisert og modifisert
 -
- CEN/TC 154 Tilslagsmaterialer
 -
 - SC3 Tilslag for bituminøse vegmaterialer (NS-EN 13043)
- CEN/TC314 ”Støpeasfalt til tetningssjikt” (NS-EN 12970)
- CEN/TC 227 Vegmaterialer
 - **WG1 Bituminøse masser**
 - WG2 Overflatebehandlinger
 -

Nye standarder for varmblandet asfalt

prEN 13108-serien:

- 7 massetyper + 1 ved gjenvunnet masse
- 1 typeprøving
- 1 produksjonskontroll

NS-EN 12697-serien

- 41 prøvingsmetoder (mange benyttes ikke av produktstandardene)

prEN 13108-x

Produktstandarder/ Massespesifikasjoner

- 1 AC: Ab, Agb, Ag
- 2 BBTM: ”Veldig tynne dekker av asfaltbetong”
- 3 SA: Ma
- 4 HRA: Top-lignende
- 5 SMA: Ska
- 6 MA: Sta
- 7 PA: Da
- 8 RA: Gja: krav ved asfaltgjenbruk i varmasfalt

prEN 13108-x

Dokumentasjon av masser

-20 Typeprøving (Type testing)

- Tilsvarende dagens reseptkrav
- Sier noe om prøveomfang, prøvetillagingsmetoder, prøvingsparametre

-21 Produksjonskontroll (FPC)

- Dokumentasjon på at man er i stand til å produsere tilbudt masse
- Sertifisert produksjonskontrollsystem (Nivå 2+)
- Årlig revisjon
- Prøvetakingsfrekvens avhengig av antall av 32 siste foregående prøver utenfor krav

NS-EN 12697- x

Prøvingsmetoder

- -1 Bindemiddelinhold
- -5 Bestemmelse av maksimal densitet
- -22 Spordannelse ved deformasjon
- -43 Bestandighet mot drivstoff

Begrensninger i bruksområdet for varmasfaltpakken:

- Gjelder varmblandet asfalt
- Gjelder fram til asfalten leveres fra verket.
- Kan stille spesielle krav uavhengig av standardene i forbindelse med FoU-kontrakter og spesielle jobber, men ikke i generelle spesifikasjoner som HB018.

Valgmuligheter innen standardene ved utarbeidelse av nasjonale spesifikasjoner

- Må velge blant de metodene som angis i produktstandardene, kan ikke legge til nye.
 - Gjelder spesielt ved typeprøving
 - litt slakkere for metoder ved produksjonskontroll
- Valg av grensekurver
 - Færre sikt å stille krav på, men variasjonsområdet på hvert sikt så vidt at dagens massetyper bør kunne tilpasses uten for store endringer (foreløpig bare gjort øvelsen med tradisjonell Ab. Top og Ap vil få problemer).

Valgmuligheter innen standardene ved utarbeidelse av nasjonale spesifikasjoner

- Kan velge bort metoder vi ikke ønsker å stille krav etter ved å sette "no requirements".
- Produktstandardene er empiriske med unntak av AC-standarden som alternativt tillater noen fundamentale tester for deformasjon (treaks), stivhet (dynamisk e-modul) og utmatting.